

โรงพยาบาลวังสะพุง

หน้าที่ ๑ จากจำนวน ...หน้า
ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑

แก้ไขครั้งที่ : ๐๐

เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

ผู้จัดทำ :๑.นางพรทिया คุรุวาสี

ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

ผู้จัดทำ/ผู้ตรวจสอบ

นางพรทिया คุรุวาสี

ตำแหน่งนักกายภาพบำบัดชำนาญการ

ผู้ควบคุมกำกับ

(นายพิเชษฐ ไชยวงศ์)

ตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอวังสะพุง

ผู้อนุมัติ

(นายธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังสะพุง

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ ๒ จากจำนวน ...หน้า ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑	แก้ไขครั้งที่ : ๐๐
	เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง	
	ผู้จัดทำ : ๑.นางพรทिया คุรุวาสี	ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

สำเนาฉบับที่:

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการดูแลฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเบื้องต้น และเพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการตามมาตรฐาน

๒. ขอบเขต ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ในเขตอำเภอวังสะพุง

๓. ผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการฟื้นฟูสภาพทุกพร.สต.ในเขตอำเภอวังสะพุง

๔. นิยาม

การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ หมายถึง การรักษาและช่วยเหลือทางการแพทย์ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถทำกิจกรรมประจำวันได้ตามความต้องการขึ้นกับระดับความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้จำเป็นต้องมีการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและทำอย่างต่อเนื่อง

๕. วิธีปฏิบัติ

ขั้นตอนตาม flow chart

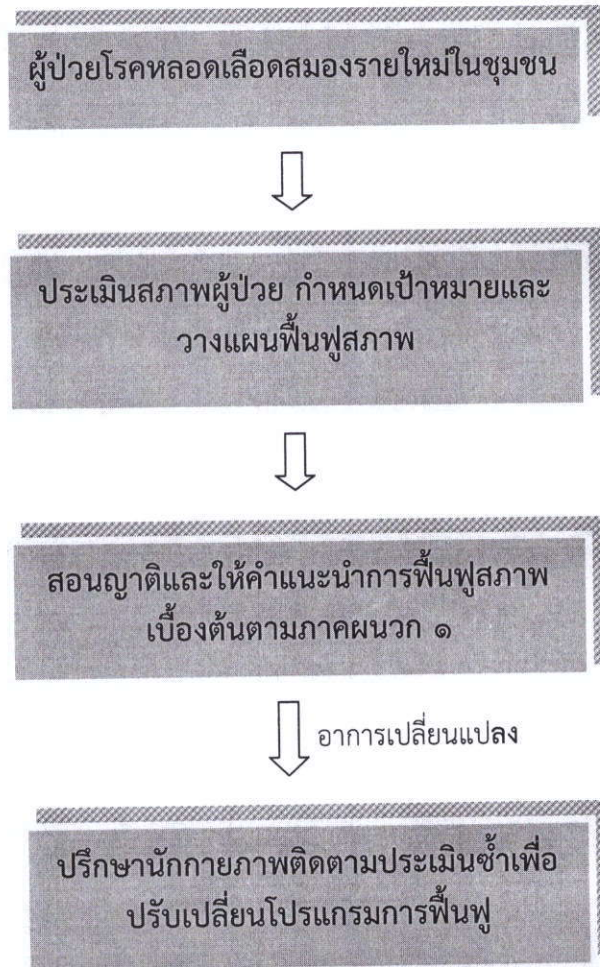
๖. เอกสารอ้างอิง

๑. การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน สำหรับบุคลากรสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๕๔. กองพยาบาลสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
๒. แนวทางการฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ พค.๒๕๕๐ โดย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูแห่งประเทศไทย, สภากายภาพบำบัด, สมาคมนักกิจกรรมบำบัด/อาชีพบำบัดแห่งประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันประสาทวิทยา กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
๓. คู่มือผู้ป่วยและครอบครัว เรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพหลังการเกิดอัมพาตครึ่งซีกจากโรคหลอดเลือดสมอง. ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

๗. ภาคผนวก :

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ ๓ จากจำนวน ...หน้า ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑	แก้ไขครั้งที่ : ๐๐
	เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง	
	ผู้จัดทำ : ๑.นางพรทิตา คุรุวาสี	ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

สิ่งที่ต้องประเมิน

- ๑.ภาวะบกพร่องของระบบประสาทกล้ามเนื้อ เช่น กำลังกล้ามเนื้อ การกลืนลำบาก การควบคุมการขับถ่าย
- ๒.ความสามารถในการเคลื่อนไหวและประกอบกิจวัตรประจำวัน
- ๓.ภาวะแทรกซ้อน เช่น ข้อติด แผลกดทับ การติดเชื้อ อาการปวดของข้อไหล่ อาการบวม
- ๔.ความผิดปกติทางอารมณ์
- ๕.ความสม่ำเสมอในการฟื้นฟูสภาพ
- ๖.การปรับสภาพบ้านและสิ่งแวดล้อม

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ ๔ จากจำนวน ...หน้า ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑	แก้ไขครั้งที่ : ๐๐
	เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง	
	ผู้จัดทำ : ๑.นางพรทิยา คุรุวาสี	ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุริย์

ภาคผนวก ๑ การจัดทำทางผู้ป่วยบนเตียง

วัตถุประสงค์เพื่อลดอาการเกร็งและป้องกันข้อติดแข็ง ป้องกันการเกิดแผลกดทับ ควรเปลี่ยนท่าทุกๆ ๒ ชั่วโมง

๑. ท่านอนหงาย

๒. การจัดแขนและมือข้างที่เป็นอัมพาต

๓. ท่านอนตะแคง

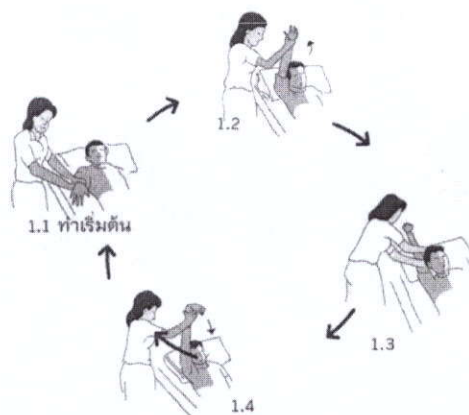

รูปที่ ๔ นอนตะแคงทับข้างที่เป็นอัมพาต

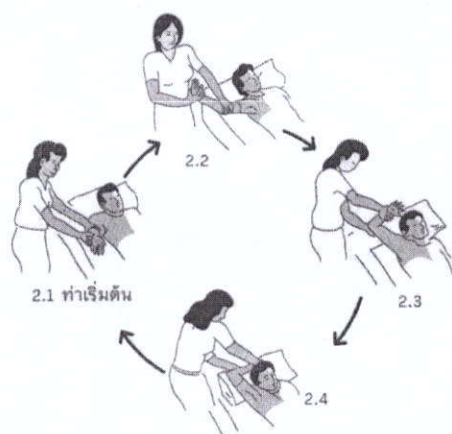

การออกกำลังกายโดยผู้อื่นทำให้

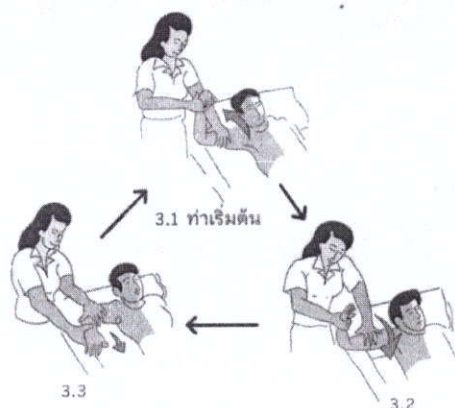
๑. ทำยกแขนขึ้นและลง

๒. ทำกางแขนและหุบแขน

๓. ทำหมุนข้อไหล่ขึ้น-ลง

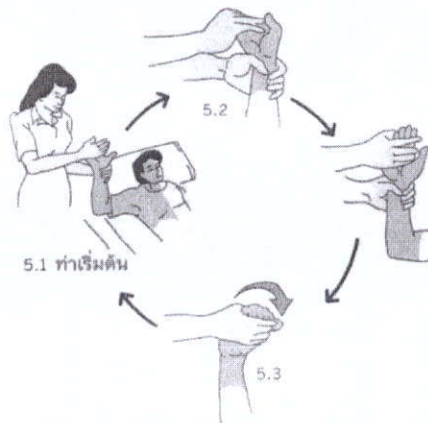

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ ๖ จากจำนวน ...หน้า ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑	แก้ไขครั้งที่ : ๐๐
	เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง	
	ผู้จัดทำ : ๑.นางพรทिया คุรุวาสิ	ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

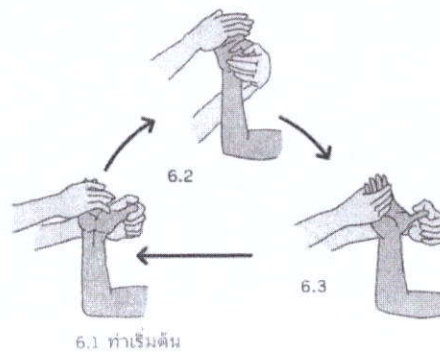
๔. ทำคว่ำมือ-หงายมือ

๕. ทำเคลื่อนไหวข้อมือ-นิ้วมือ

๖. ทำเคลื่อนไหวนิ้วโป้ง

โรงพยาบาลวังสะพุง

หน้าที่ ๗ จากจำนวน ...หน้า
ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑

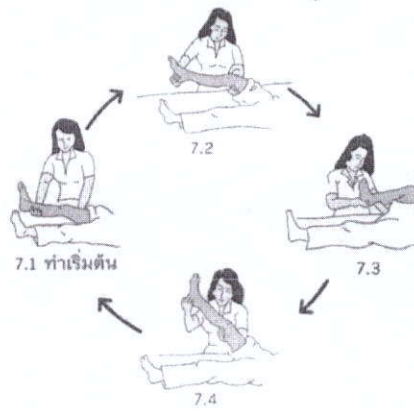
แก้ไขครั้งที่ : ๐๐

เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

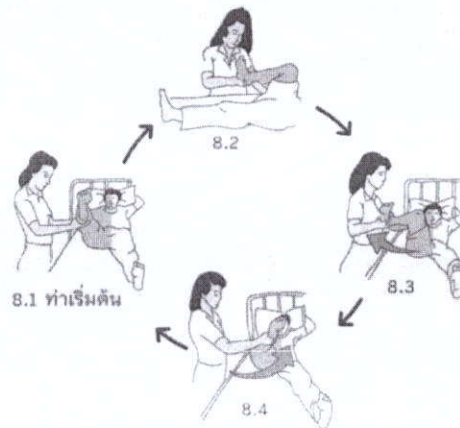
ผู้จัดทำ :๑.นางพรทิตา คุรุวาสี

ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

๗. ท่าองขาเข้า-เหยียดขาออก

๘. ท่าหมุนข้อสะโพกเข้าใน-ออกนอก

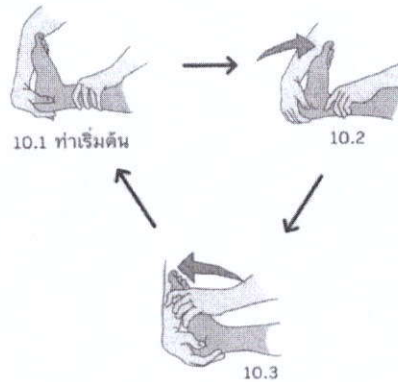

๙. ท่ากางขาออก-หุบขาเข้า

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ ๘ จากจำนวน ...หน้า ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑	แก้ไขครั้งที่ : ๐๐
	เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง	
	ผู้จัดทำ : ๑.นางพรทิตยา คุรุวาสี	ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

๑๐. ทำกระดูกข้อเท้าหรือยึดเอ็นร้อยหวาย

ภาคผนวกที่ ๒ การประเมินความตึงตัวของกล้ามเนื้อ

Flaccidity = ไม่มีความตึงตัวของกล้ามเนื้อ

Hypotonia = ความตึงตัวของกล้ามเนื้อน้อยกว่าปกติ

Normal muscle tone = ความตึงตัวของกล้ามเนื้อปกติ

Hypertonia = ความตึงตัวของกล้ามเนื้อสูงกว่าปกติ

ภาคผนวกที่ ๓ การประเมินกำลังกล้ามเนื้อ

เกรด ๐ กล้ามเนื้อไม่มีการหดตัวเลย

เกรด ๑ กล้ามเนื้อมีการหดตัวแต่ไม่เห็นการเคลื่อนไหว

เกรด ๒ มีการเคลื่อนไหวได้เต็มพิสัยการเคลื่อนไหวแต่ไม่สามารถต้านแรงโน้มถ่วงของโลกได้

เกรด ๓ มีการเคลื่อนไหวได้เต็มพิสัยการเคลื่อนไหวและสามารถต้านแรงโน้มถ่วงของโลกได้

เกรด ๔ สามารถเคลื่อนไหวต้านแรงของผู้ตรวจได้ไม่เต็มที่แต่เต็มพิสัยการเคลื่อนไหว

เกรด ๕ กำลังกล้ามเนื้อปกติสามารถออกแรงต้านได้เต็มที่ตลอดพิสัยการเคลื่อนไหว

ภาคผนวกที่ ๔ การประเมินระดับความสามารถในการเคลื่อนไหวและทำกิจกรรม

Maximal assistance หมายถึง ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการเคลื่อนไหวใดๆได้เลย ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นทั้งหมด

Moderate assistance หมายถึง สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมบางส่วนได้

Minimal assistance หมายถึง สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมได้เกือบทั้งหมด

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ ๙ จากจำนวน ...หน้า ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑	แก้ไขครั้งที่ : ๐๐
	เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง	
	ผู้จัดทำ : ๑.นางพรทิตา คุรุวาสิ	ผู้อนุมัติใช้ : น.พ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

ภาคผนวกที่ ๕ แบบประเมิน ADL

แบบประเมินการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

ประเด็นการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน	วันที่	คะแนน			
๑. Feeding (การรับประทานอาหารเมื่อเตรียมสำหรับไว้ให้เรียบร้อยต่อหน้า) ๐ = ไม่สามารถดักอาหารเข้าปากได้ ต้องมีคนป้อนให้ ๑ = ช่วยใช้ช้อนดักอาหารไว้ให้ หรือตัดให้เป็นชิ้นเล็กๆ ไว้ล่วงหน้า ๒ = ดักอาหารและช่วยตัวเองได้ปกติ					
๒. Transfer (ลุกนั่งจากที่นอน หรือจากเตียงไปยังเก้าอี้) ๐ = ไม่สามารถนั่งได้ (นั่งแล้วจะล้มเสมอ) หรือต้องใช้คนสองคนช่วยกันยกขึ้น ๑ = ต้องการความช่วยเหลืออย่างมากจึงจะนั่งได้ ๒ = ต้องการความช่วยเหลือบ้าง เช่น ช่วยพยุงเล็กน้อย หรือต้องมีคนดูแลความปลอดภัย ๓ = ทำได้เอง					
๓. Grooming (ล้างหน้า หวีผม แปรงฟัน โกนหนวด ในระยะ ๒๔-๔๘ ชั่วโมงที่ผ่านมา) ๐ = ต้องการความช่วยเหลือ ๑ = ทำได้เอง รวมทั้งที่ทำได้เองถ้าเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้					
๔. Toilet Use (การเข้าห้องน้ำ) ๐ = ช่วยตัวเองไม่ได้ ๑ = ทำเองได้บ้าง อย่างน้อยทำความสะอาดตัวเองได้หลังเสร็จธุระแต่ต้องการความช่วยเหลือในบางสิ่ง ๒ = ช่วยตัวเองได้ดี ขึ้นนั่ง-ลงจากโถส้วมได้เอง ทำความสะอาดได้เรียบร้อยหลังจากเสร็จธุระแล้ว ถอดใส่เสื้อผ้าได้					
๕. Bathing (การอาบน้ำ) ๐ = ต้องมีคนช่วย หรือทำให้ ๑ = อาบน้ำได้เอง					
๖. Mobility (การเคลื่อนที่ภายในห้องหรือบ้าน) ๐ = เคลื่อนที่ไปไหนไม่ได้ ๑ = ต้องใช้รถเข็นช่วยตัวเองให้เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนเข็นให้และจะต้องเข้าออกมุมหรือประตูได้ ๒ = เดินหรือเคลื่อนที่โดยมีคนช่วยพยุงหรือบอกให้ทำตาม/ต้องให้ความสนใจดูแลเพื่อความปลอดภัย ๓ = เดินหรือเคลื่อนที่ได้เอง					
๗. Stairs (การขึ้นลงบันได ๑ ชั้น) ๐ = ไม่สามารถทำได้ ๑ = ต้องการคนช่วยเหลือ ๒ = ขึ้นลงได้เอง ถ้าต้องใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน เช่น walker จะต้องเอาขึ้น-ลงได้ด้วย					
๘. Dressing (การสวมใส่เสื้อผ้า) ๐ = ต้องมีคนสวมใส่ให้ ช่วยตัวเองไม่ได้เลยหรือได้น้อย ๑ = ช่วยตัวเองได้ราวร้อยละ ๕๐ ที่เหลือต้องมีคนช่วย ๒ = ช่วยตัวเองได้ดี ตัดกระดุมรูตซิบหรือใส่เสื้อผ้าที่ตัดแปลงให้เหมาะสมก็ได้					
๙. Bowels (การกลั้นอุจจาระในระยะ ๑ สัปดาห์ที่ผ่านมา) ๐ = กลั้นไม่ได้ หรือต้องการสวนอุจจาระอยู่เสมอ ๑ = กลั้นไม่ได้เป็นบางครั้ง ไม่เกิน ๑ ครั้ง/สัปดาห์ ๒ = กลั้นได้ปกติ					
๑๐. Bladder (การกลั้นปัสสาวะในระยะ ๑ สัปดาห์ที่ผ่านมา) ๐ = กลั้นไม่ได้ หรือใส่สายสวนปัสสาวะและไม่สามารถดูแลเองได้ ๑ = กลั้นไม่ได้เป็นบางครั้ง ไม่เกินวันละ ๑ ครั้ง ๒ = กลั้นได้ปกติ					
รวม					

	โรงพยาบาลวังสะพุง	หน้าที่ ๑๐ จากจำนวน ...หน้า ฉบับที่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
	ระเบียบปฏิบัติที่ : WI -PMR-PT-๐๐๑	แก้ไขครั้งที่ : ๐๐
	เรื่อง : แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง	
	ผู้จัดทำ : ๑.นางพรทิตา คุรุวาสี	ผู้อนุมัติใช้ : นพ.ธนวรรณ มงคลแสงสุรีย์

การแปลผล (คะแนนเต็ม ๒๐) ซึ่งแปลผลดังนี้

- ๐ - ๕ = ไม่สามารถปฏิบัติตามจวัตรประจำวันได้เลย
- ๕ - ๘ = ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้เล็กน้อย
- ๘ - ๑๑ = ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ปานกลาง
- ๑๒ - ๑๙ = ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้มาก
- ๒๐ = ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเองทั้งหมด